گنجینهٔ دستنویسهای پهلوی
و پژوهشهای ایرانی
٦

دستنویس ج ۱

خرده اوستا

با ترجمه پهلوی وزیرنویس فارسی

به کوشش

دکتر ماهیار نوابی   دکتر کیخسرو جاماسب اسا

و با همکاری فنی

دکتر بهرام فره‌وشی   دکتر محمود طاووسی

از انتشارات
مؤسسهٔ آسیائی «دانشگاه پهلوی» شیراز

ازاین کتاب ۱۰۰۰ نسخه ، یکصد نسخه روی کاغذ شفاف‌رنگین ونهصد نسخه روی کاغذسفید
در چاپخانه‌های مؤسسهٔ انتشارات دانشگاه تهران و شرکت چاپ اینا کوتهران، بچاپ رسید.
۲۵۳۵ شاهنشاهی

سرآغاز

اشارات دانشمندان و فیلسوفانی چون ابوریحان بیرونی و محمّد زکریّای رازی و شهاب‌الدّین سهروردی به حکمت خسروانی و فلسفهٔ ایرانی، تذکّر پولینیوس رومی دربارهٔ استفاده هرمیپوس یونانی از کتابهای زرتشتی، مطالبی که در کتابهای قابل استنادی چون مروج الذّهب، مجمل التّواریخ و القصص نامه‌های پیمبران بنی اسرائیل و احادیث اسلامی آمده است، وجود مراکز مهمّ علمی در نصیبین و رُها و تیسفون و جندی شاپور، ترجمه‌های باز ماندهٔ عربی از زبان پهلوی، پیدایش دانشمندان و فیلسوفان و اندیشه‌مندان بلند پایه‌ای در دوران طلائی اسلامی، یعنی دوران خلافت عبّاسیان، از این سرزمین، که شمار آنها از دانشمندان هر یک از کشورهای اسلامی دیگر و بلکه از همهٔ آنها روی هم بیشتر است.

وجود سنگ نبشته های پارسی باستان و پارسی میانه و پارتی، نامهٔ مینوی اوستا، آثار بازماندهٔ مانویان به زبانهای پارسیک و پهلوانیک و سغدی و ترکی و چینی و قبطی و کتابهای پهلوی (= پارسیک) چندی که تاکنون بجای مانده‌اند، همه دلالت بر وجود فرهنگ و تمدنی بزرگ و درخشان، از دیرباز، در سرزمین ایران بزرگ میکند که بر پایه های فلسفه ایرانی استوار بوده است.

علت هرچه باشد، سیاسی یا اقتصادی و یا اجتماعی یا تغییر خط و یا همهٔ آنها باهم، قدر مسلم این است که بسیاری از آثار مدون دوران ساسانی و آغاز دوران اسلامی ایران از میان رفته است، و عده‌ای که از دستبرد زمانه رهائی یافته اند در موزه ها و کتابخانه های مهم اروپا و بیشتر در هندوستان و در کتابخانه های پارسیان نگاهداری میشود. اینها میتوانند روشنگر زوایای ناشناختهٔ تاریخ و فرهنگ کهن ما باشند، و از این رو نگاهداری و چاپ و انتشار آنها و تشویق دانشمندان به مقابله و تصحیح و ترجمهٔ این گنجینه ها که ما را به شناخت بیشتر زبان فارسی و غنای آن در بیان مفاهیم یاری میکند، بر ما واجب است.

و باز از این رو بود که هنگامی که دوست دانشمند و ارجمندم استاد دکتر ماهیار نوابی رئیس مؤسسهٔ آسیائی

دانشگاه پهلوی پیشنهاد کرد که برای بزرگداشت پنجاه سال شاهنشاهی خجسته دودمان پهلوی شادی روان بنیان گذار آن پنجاه نسخه خطی پهلوی را از سوی مؤسسه آسیائی دانشگاه پهلوی چاپ و منتشر کنیم. این پیشنهاد را از دل و جان پذیرفتیم .

این پنجاه جلد کتاب پهلوی و کتاب بارگاه رضا هدیه هائی است که در این آیین ملی برگزاری جشن پنجاه سالی شاهنشاهی پهلوی با فروتنی به پیشگاه شاهنشاه آریامهر ریاست عالیه دانشگاه پهلوی و علیاحضرت شهبانو فرح ریاست عالیه مؤسسه آسیائی دانشگاه پهلوی تقدیم میشود .

فرهنگ مهر —
رئیس دانشگاه پهلوی

دیباچه

مؤسسه آسیائی وابسته به دانشگاه پهلوی افتخار دارد که بزرگداشت پنجاهمین سال شاهنشاهی دودمان پهلوی را، مجموعه‌ای در پنجاه جلد، از دستنویسهای پهلوی واوستائی و پژوهشهای ایرانی چاپ کند و به دوستداران فرهنگ و ادب ایران تقدیم دارد.

در تابستان سال هزار و پانصد و سی و سه شاهنشاهی در گروهی سخن از خدمات برجستهٔ رضاشاه بزرگ بدین سرزمین و روز تاجگذاری وی (چهارم اردیبهشت ماه ۱۳۰۵ هجری خورشیدی) میرفت، در آن هنگام اندیشه چاپ مجموعه‌ای از متن‌های پهلوی یادبود پنجاهمین سال شاهنشاهی پهلوی را از خاطرم گذشت و سپس این اندیشه را با رئیس دانشمند دانشگاه پهلوی جناب آقای دکتر فرهنگ مهر، که از شیفتگان فرهنگ ایرانند و از یاری شناساندن این فرهنگ کهن هیچگاه دریغ نکرده و نمی‌کنند، درمیان گذاشتم تا اگر در این اندیشه با من همداستان هستند مرا با

به شرف عرض شهبانوی فرهنگ پرور ایران، ریاست عالیهٔ مؤسسهٔ آسیائی برسانند مگر اجازه فرمایند تا مؤسسهٔ آسیائی بدین کار شایسته دست یازد.

جناب آقای دکتر فرهنگ مهر با پیشانی گشاده و آغوش باز ازین اندیشه استقبال کردند و مراتب را به شرف عرض شهبانوی ایران رساندند و دیری نگذشت که فرمان علیاحضرت شهبانو بدین کار نیک شرف صدور یافت و به مؤسسهٔ آسیائی ابلاغ شد.

شورای استادان مؤسسهٔ آسیائی، با الهام از نام خاندانی، که جشن بزرگداشت شاهنشاهی آن را، مردم ایران امسال برگزار میکنند، چاپ کردن کتاب یا دستنویسهای پهلوی را در درجهٔ اول اهمیت قرار داد. کشوری که در آن بیش از هر کشور دیگر میتوان به دستنویسهای پهلوی و اوستائی دست یافت کشور هندوستان است. هرچند بدبختانه هوای گرم و نمناک آنجا با کتاب سازگار نیست و کاغذ را زود شکننده و تباه مینماید و میپوساند.
در فهرستی که جمشید کاووس جی کاتراک به نام «گنجینه های شرقی» (ORIENTAL TREASURES) گرد آورده و به سال یکهزار و نهصد و چهل و یک میلادی (دو هزار و پانصد شاهنشاهی)

به چاپ رسانده است، از بیش از یکهزار دستنویس ایرانی و هندی نام برده که اکنون برخی از آنها از میان رفته است، و این، نه تنها بواسطهٔ آب و هوای هندوستان بوده بلکه بی توجهی و نادانی هم در نابودی آنها بهره‌ای بسزا داشته است. گردآورندهٔ فهرست یادشده به نگارندهٔ این سطور میگفت: «سالی پس از چاپ آن فهرست گذارم بخانه‌ای افتاد که خداوند آن صاحب چندین دستنویس پهلوی و اوستائی بود. من آنها را دیده و پژوهیده و نام آنها را در فهرستم آورده بودم، خداوندخانه بجهان دیگر شتافته بود. چون از کدبانو سراغ دستنویسها را گرفتم، وی آنها را از راه دینداری و برای آنکه مبادا برگ پاره های آنها زیر پا بیفتد و برای وی گناهی بزرگ بشمار آید به آب دریا سپرده بود.»

با این همه، هم اکنون، چندین صد دستنویس پهلوی و اوستائی در هندوستان هست که تقریباً همه از روی دستنویسهای کهنه‌تر رونویس شده‌اند. بیشتر آنها روزگاری از آنِ کتابخانه‌های شخصی بوده و رفته رفته به کتابخانه‌های عمومی و مؤسسات راه یافته‌اند تا بیشتر و بهتر از آنها نگاهداری شود و کمتر در معرض نابودی قرار گیرند. از این کتابخانه‌ها میتوان کتابخانهٔ مؤسسهٔ شرقی کاما و کتابخانهٔ «نخست دستور، مهرجی رانا» را نام برد که صاحب مجموعه‌های گرانبهائی از دستنویسهای پهلوی و اوستائی اند

پاره ای از دستنویس ها نیز توسّط شرق شناسان به کتابخانه های مهمّ اروپا رسیده اند که مهمّترین آنها مجموعهٔ دستنویسهای اوستا و پهلوی» دوازده جلدی کپنهاک است که توسّط شرق شناسی بنام وسترگارد به اروپا برده شد و جانشین او کریستین سن CHRISTEN-SEN آنها را چاپ کرد و بر آنها دیباچه نوشت. این کتابها اکنون بسیار کمیاب و چند مجلّد آن نایاب است.

برای انجام دادن فرمان، از دوست دانشمندم دستور کیخسرو جاماسب آسا، دستور بزرگ شهر بمبئی و رئیس کتابخانهٔ «مؤسّسهٔ شرقی کاما»، یاری خواستم تا از هیأت اُمنای کتابخانه های «مؤسّسهٔ شرقی کاما»، و نخست دستور مهرجی رانا» اجازهٔ عکسبرداری از دستنویسهای پهلویشان را بگیرد و اگر خود یا دوستانش دستنویسهای ارزنده دارند بر آنها بیفزاید، کار گزینش دستنویسها برای عکسبرداری نیز به عهدهٔ وی واگذار شد تا آنچه را مهم و میسور می داند برگزیند. این کار به دشواری انجام گرفت چه دستنویسها از طرف هیأت امنای کتابخانه ها و خاندان انگلساریا (که چند دستنویس از این مجموعه متعلّق به آنان است) تنها به او سپرده شد، و وی، امانت داری را

رنج سفر بر خود هموار ساخت و با دو جامه‌دان پر از کتاب به ایران آمد، سه ماه تمام از بام تا شام،
در چاپخانه‌های دانشگاه پهلوی شیراز و دانشگاه تهران گذراند و در همه جا با دستنویسها همراه بود؛
من و همدستانم از مؤسسهٔ آسیائی نیز همه جا با وی همگام بودیم تا کار عکسبرداری و چند دستنویس
بپایان رسید، دستور کیخسرو مجبور بود به بمبئی بازگردد؛ ما نیز برای تطبیق عکسها با دستنویسها و رفع کمبود آنها
در پی وی به هندوستان رفتیم تا این مهم انجام شد. نامه‌ای نیز به پروفسور آسموسن استاد دانشگاه کپنهاک
نوشتیم مگر اجازهٔ تجدید چاپ دستنویسهای کتابخانهٔ کپنهاک را از ناشر نخستین آنها - MUNKS
GAARD بگیرد، اجازه گرفته شد و نامه‌ها به چاپ رسید.

مؤسسهٔ آسیائی سپاس و درود فراوان خود را به پیشگاه شهبانوی فرهنگ‌پرور که
با فرمان خود این افتخار را نصیبش ساخته، تقدیم می‌دارد.

از جناب آقای دکتر فرهنگ مهر رئیس دانشگاه پهلوی که در راه پیشرفت کار از هیچ یاری
معنوی و مادّی دریغ نکرد سپاسگزار است.

از دستور کیخسرو جاماسب آسا که با یاری وی چاپ این مجموعهٔ پنجاه جلدی میسور می‌شود

سپاسگزار است.

از پروفسور آسموسن که اجازهٔ چاپ مجموعهٔ اوستا و پهلوی کپنهاک به پایمردی او انجام یافت سپاسگزار است.

از دکتر بهرام فره‌وشی مدیر عامل ادارهٔ انتشارات دانشگاه تهران که چاپ کردن بیست و چند جلد از این مجموعه را در چاپخانهٔ دانشگاه تهران پذیرفت و چاپ آنها با مشاورهٔ فنی وی میسّر شد سپاسگزار است.

از دکتر محمود طاووسی که تطبیق و ویراستن و آراستن هر صفحه از تمام این مجموعه بدست وی و با مشورت وی انجام شد سپاسگزار است.

ماهیار نوّابی
استاد و رئیس مؤسسهٔ آسیائی

پیشگفتار

دستنویس J1 یعنی کتاب حاضر، جزء مجموعهٔ شخصی دستوردکترجاماسپ جی م. جاماسپ آسا ازشهربمبئی است. اندازه آن ۲۴/۸ × ۲۱/۲ سانتیمتراست و ۱۷۱ صفحه دارد، جلد آن آبی است کاغذ آن دست ساخت و بر هرسطر آن معمولاً ۱۳ سطر نوشته شده است.

دستنویسی است ازمتن خرده اوستا با ترجمه پهلوی آن‌که زیر نویس فارسی دارد در حاشیهٔ بعضی از صفحه‌های ۱ ــ ۱۶ آن یادداشتهائی به فارسی نوشته شده است.
صفحه ۱۳۱ س ۸ ــ ۱۳ و صفحه ۱۳۲ به دست نویسنده دیگری نوشته شده است.

آنچه در این دستنویس آمده چنین است:

اشم‌وهو، یثااهووئیریو، نیایش‌پیش ازخوردن، دعای‌پیش ازاجابت‌مزاج، سروش باج، جسه مه او نگهه مزدا، (Jasa me avanghe mazda) خورشید نیایش ماه‌نیایش، آتش‌نیایش، هرمزدیشت، سیروزهٔ بزرگ وکوچک، سروش‌یشت‌هادخت، اردویسورنیایش، دسته‌امم dasta aməm اوس‌موای‌اوزارشوااهورا us. mōi uzārešvā. ahurā (یسنا ۳۳، ۱۲ ــ ۱۴)، ات توا آتزم at̰. tōi. ātrəm (یسنا ۴،۳۴) آفرینگان کاثا، آفرینگان گاهنبار و آفرینگان دهمان.

ماهیار نوابی

بنام ایزد بخشایندهٔ بخشایشگر مهربان

[illegible]

[illegible]

[illegible]

اشهی یعنی پرهیزگاری و راستی ...
همه بهتر نیک برتر ...
هرکه اشهی یعنی پرهیزگار و راستگو
شد آن هم که بهتر است چرا که
اشهی خوشحال کند نعمت است پس
خود اشهی کننده باشد البته بسیار
در دنیا و آخرت خواهد بود

[illegible]

[illegible]

زرتشتان — دهند — ایدون

[illegible]

گفت — از آن — اهنمن — دهش — اهوبال

[illegible]

انتر

[illegible]

خداش

[illegible]

هورمزد — خداش — سود — هورمزد

[illegible]

دهشت — دران — ایدر

[illegible] منی واج طعام خوردن

داران — داد

[illegible]

[illegible]

ایدون

[illegible]

یزدان — هورمزد — کوسفند — ایدر — داد

[illegible]

[illegible]

ازش — اوه — داد — اوراور

[illegible]

[illegible]

ازش روشنی داد لوم چه
ورج آب ناختن با معنی

بن و بر

هومتان هوختان وهورستان

ابدر چه داشن ازش داهشن کوش

ابدر ازش نهمش ازش

ان دررند ابدر از فراز

هوم اور

ان مرد مرد گرفته

داد راه چون وه هومم چون بهلم

[illegible]

هو خدائم خدائش از ان اوز

هو خدائم ازش

[illegible]

آن چه دهید

هورمزد

[illegible]

اهو نور یزبام

اوزون یزبام

از اسمان ایرون

به یزشن اوز وه یزشن آن وه

هورمزد

[illegible]

خدا

هورمزد

از

کار و کرفه

مرد

دهید

دهش

انجمنان

یزدان

هورمزد

[illegible]

[illegible]

[illegible]

قرا وادار هروسپ اوزاتیش بن وبر

[illegible]

رزاشت م چه اشو اشهی رد ترسن و نیایش

[illegible]

فراز

[illegible]

اوشهن اشو اشهی رد ترسن و نیایش

[illegible]

فراز

[illegible]

برجه اوراز اوشهن برجه سو

[illegible]

همکار رد جوردایان به اوزاسپند مان چه اشو اشهی رد ترسن و نیایش

[illegible]

اهو کام جو هورمزد کام زود من و

[illegible]

ایدون

[illegible]

[illegible]

رد ایدون دستور از آشتی د کار و کرفه

[illegible]

فراز ۸ اسوان کوشم

[illegible]

ـها کار کرفه ایدون دستور کردن چون هورمزد اوایدو

[illegible]

اهنور تن ۸

[illegible]

ایتا اهو ویرو

[illegible]

هورمزد

[illegible]

۸ که من ان دروند اهرمن

[illegible]

اوا

[illegible]

۸ ازه تو ... وهمن چه

[illegible]

که ... اوشان کنش

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ستایم نیک نیت [illegible] منشنی [illegible] ستایم نیک گفتار [illegible] ستایم نیک کردار [illegible] ستایم دین مازدیسنی را [illegible]
[illegible] آن [illegible] ستایم [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

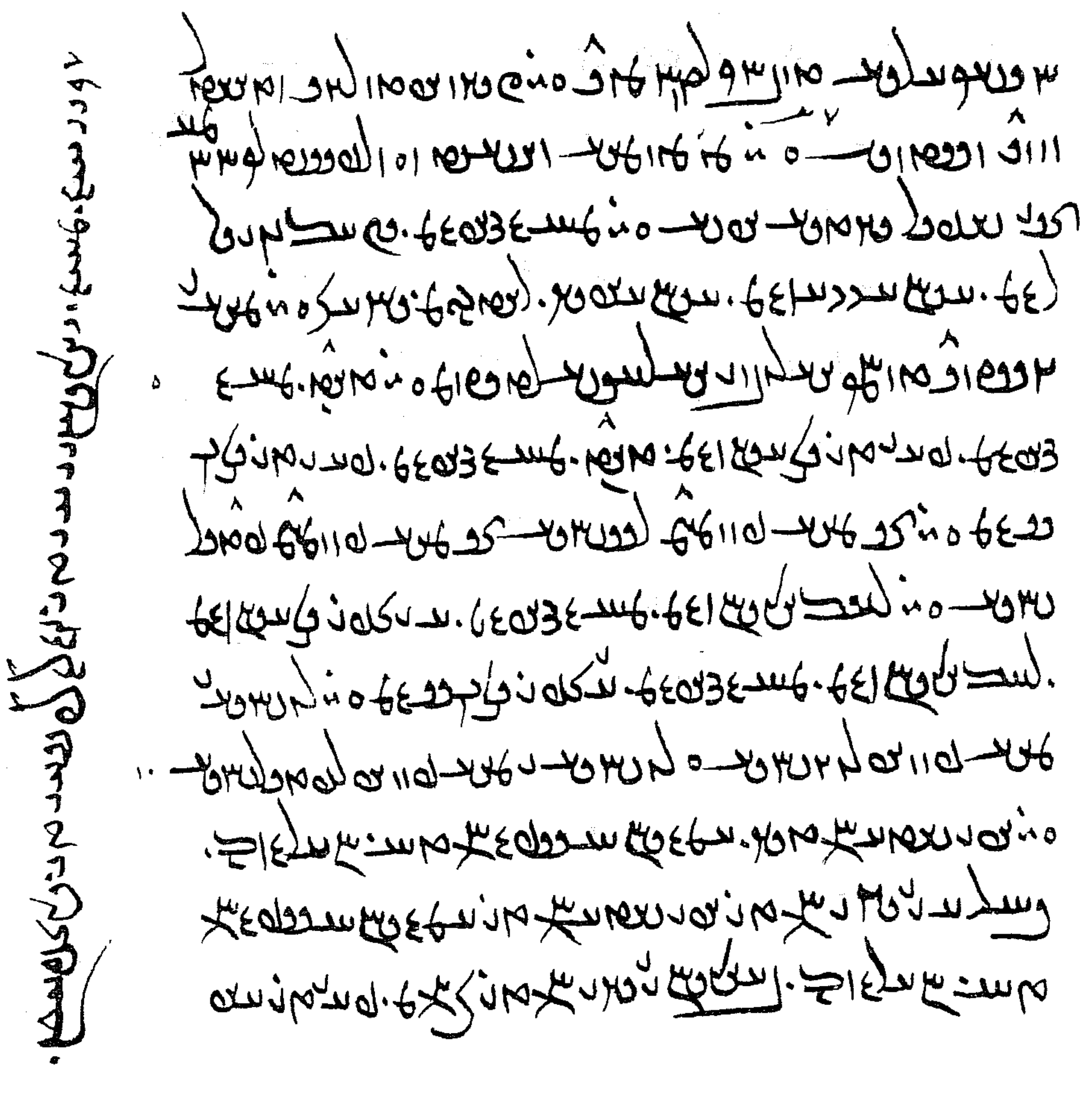
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ٥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]



[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

پرسید زرتشت از هورمزد کو هورمزد مینو

[illegible]

افزونی اشو استمندان کیهان دادار هورمزد

[illegible]

و دادار اشو اوزونی پیر ستاری آن

[illegible]

اشو اهوما گفت

[illegible]

ست کدار

[illegible]

گفت استنید مردن ماثر سپند

[illegible]

زور اپیش اجش

[illegible]

کدام کدار پیروزگرتم

[illegible]

خره‌مند

[illegible]

کار کدار کردارم مردن گفت استنید کار

[illegible]

دین وه دانش کردن

[illegible]

کدام پیروزگرش زداریم وناهکاران

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

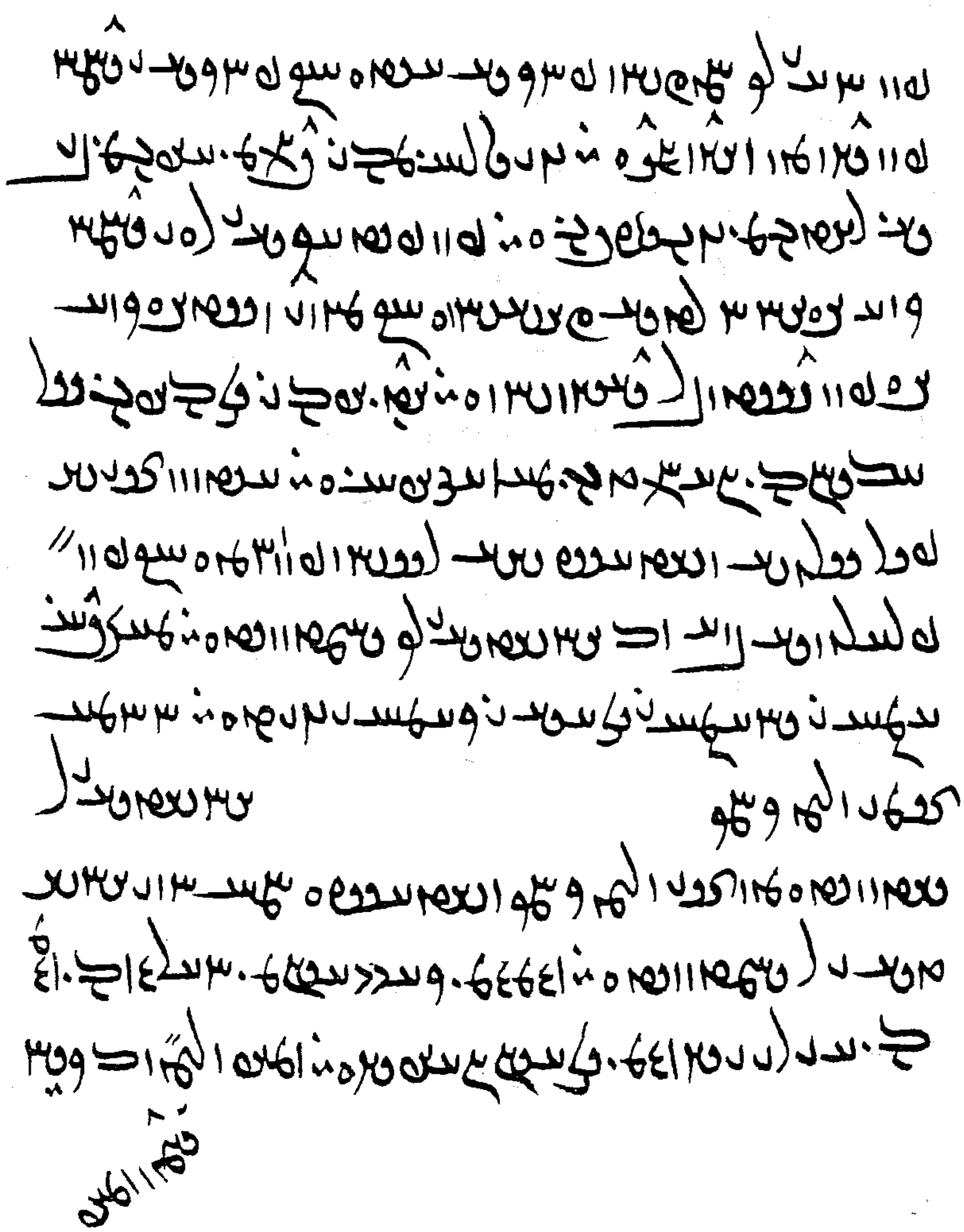
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]



[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

رسید هورمزد ۸

[illegible]

مند امشاسفندان ۸ بهمن آتش و هماوندش

[illegible]

ترویندارم از ۸ ان او داماں به خاستش اکار ۸ کردن .

[illegible]

آسن وز هورمزد داد کوشو سروت وز هورمزد داد

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

آهو

[illegible]

پهلیم نیله ایرمان خانیشه اوزار هورمزد داد

[illegible]

ده کام دولسیر هورمزد یزاشو

[illegible]

[illegible]

خدایش ۸

[illegible]

کام دایوخست وهم ورزش سرایش او درویشان

[illegible]

خوارزم راستن فراکیون مهر

اهورمزد

اورجه اوایی روشن کیهان خدا بزرگ

هورمزد داد

امشاسپندان ومند رومند اورمزد دادار

سود وه بوس هورمزد

هورمزد داد اوکیان وه هورمزد

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

هورمزد داد اردشیر

[illegible]

[illegible]

[illegible]

وُرَه مند ریمند ستبر تشر

[illegible]

شوسن فراز اُو اوزار هورمزد داد ستبر او

[illegible]

تخم زیان تخم اورور تخم هورمزد داد ونت

[illegible]

ستبر هورمزد داد و ارشان ستبر هفتورنگ هورمزد

[illegible]

دار وُرَه مند هشن بیدار

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ان کوسفندان تن ان روان و دروبهب اوزار

[illegible]

هورمزد داد اسو

[illegible]

[illegible]

دادار هورمزد ریمند وُرَه مند

[illegible]

[illegible]

فرزانه و زرتشت

هورمزد داد اشو دین وه مازدیسنان

رستاکش به ور ... فرزانه

رو روای بارنده هورمزد داد سود وه

لمان و هورمزد داد وه ایران کشند روا آسان ری

آل چه و هورمزد داد هیربد وه هورمزد داد وه

زرتشت وه هورمزد داد

استاد

فراولدار کیهان کر دشت هوش هورمزد داد

آتشی خوار

آسمان

بلند اوزار وان چه بهلیم اخانال اشوان روشن

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ماشتره سپند ٨ اشو اهو داد ٨ جد ٨

[illegible]

٨ دیو داد زرتشت دیر اوز روشن سپنو سپنده ٨

[illegible]

دین بی مازدیسنان هوش اگاهی سپنوانه سپند

[illegible]

اشن وز هورمزد داد کوش سروت وز هورمزد داد

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

هروسپ یزدان اشوان مینوان وهروسپ

[illegible]

یزدان اشوان گیتیان اشوان فروهر جیران اور ویزدان

[illegible]

پوروپولیشان فروهر نبانزدشتان فروهر

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

هورمزد ریومند خرهمند

[illegible]

[illegible]

[illegible]

فراکبود یزدم خوارزم یزدم

راستین

آتش جم بهلیم آتشی

هورمزد

ایوسی یزدم

برزر خدا کیهان روشن روانی ارونسب یزدم

آذر جم هورمزد داد استو یزدام

دادار هورمزد ریومند ورومند یزدم ایران اسفند

خدایان هوداکان یزدم

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

اسن ۸ هورمزد ۸ یوسن یزدم وه ۸ هورمزد

[illegible]

داد یزدم سود هورمزد ۸ داد یزدم ۸ کیان وه هورمزد داد

[illegible]

چیم کیان خوره هورمزد داد یزدم

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

اسن هورمزد یوسن یزدم یسروب بخسرو

[illegible]

یزدم ور هوسروب یزدم اسنود کر هورمزد داد یزدم

[illegible]

یزبام ایزد پر بیشنیدار یزم آتش دارا

[illegible]

هورمزد داد یزدم

به یک ردش

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

آن کوسفندیه روان یزنام دروسپ اوزار هورمزد دادار

فرالیود مهر

هزار گوشن بیوراسپ گفت نام ایزد یزنم راشن خوارزم

وای اسو ایزم خوارزم راتن ۷

یزم واو ۸ اوروکار یزم ایروان تو واو یزم که لو

۸ سینا مینو او خویش ۸ ساس پر خدات یزم

اوروزان الکتار یزم وزمان درنگ خدات یزم یزم

واد افروند هودا یزم

ازمر یزم اور یزم فرازبر یزم وس تر یزم ال مروان

هم مرد یزم

دادار

رمینند ۶ زند یزم

[illegible]

خداان هوداکان

[illegible]

ورزشت

[illegible]

۱۳ فرزانه اورمزد داد اسو

[illegible]

دین بازدیسان

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

روشن ... ارشنگ ایزد ... به ... برسکاه

بلند ... هاوند ... هوروست ... خاور ... هورمزد داد

ایزد ... هورمزد ... داد ... ایزد ... بارند ... روا ... زد ... ایزد

ایران ... هورمزد ... داد ... ایزد ... چیر ... کیان

هورمزد ... داد ... ایزد ... چیره ... ایزود ... هورمزد ... داد

یزدان ... زرتشت ... هورمزد ... داد ... ایزد

خوارشن

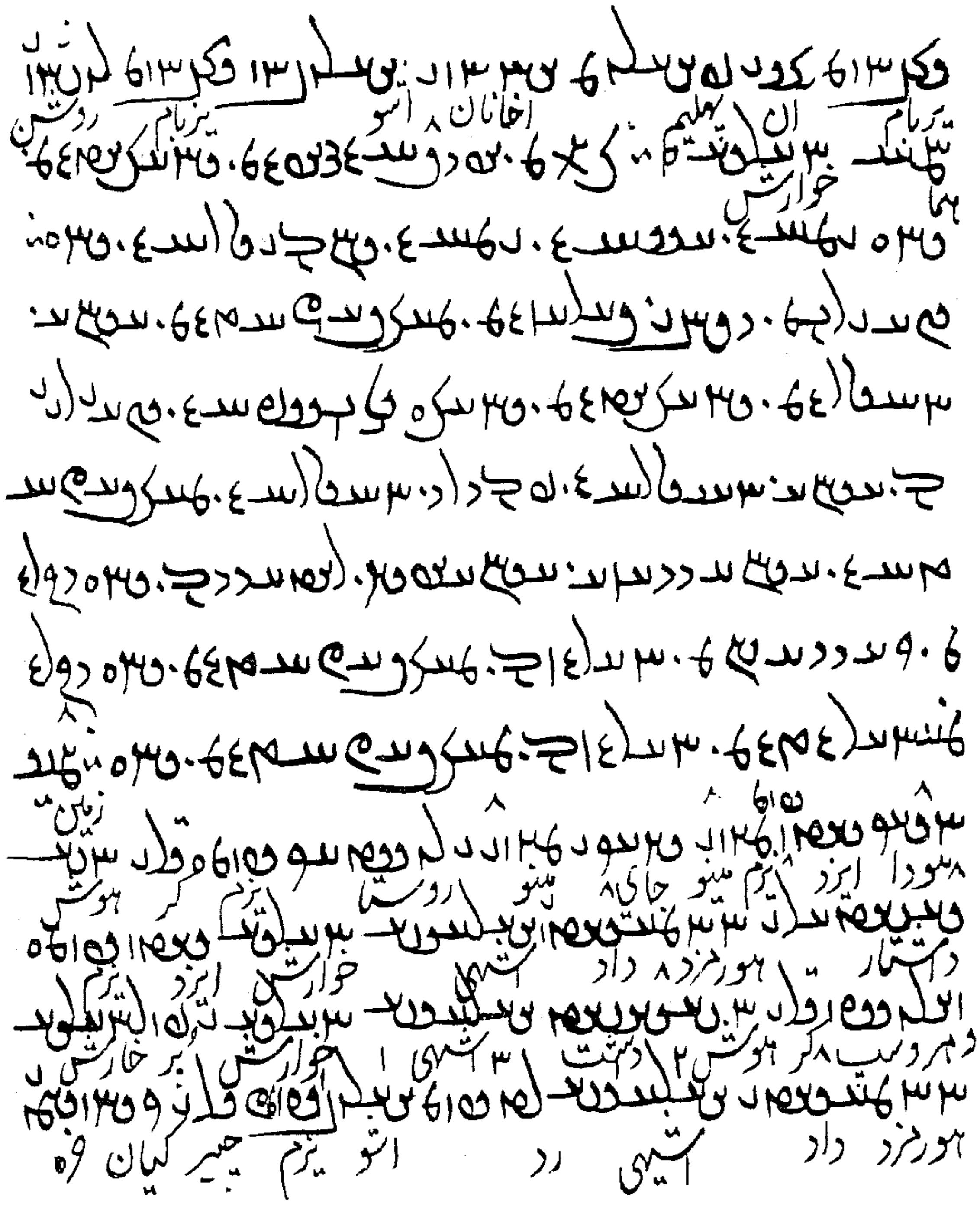
استاد ... فرادادار ... کیهان ... ایزد

هوشید ... اشتار ... هورمزد ... داد ... ایزد

ایزد

آسمان ... نیک ... کرد

یزدان ... کرد



[illegible]

[illegible]

یزدان کوش بسروت وز هورمزد داد یزم

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

العز روشن خدات یزم روشن گروثمان یزم سودمند

[illegible]

کاه خدات یزم حسنو پول هورمزد داد یزدان

[illegible]

برزه خدا وکیهان روان اوائی اوه اوازدویسب یزم

[illegible]

هوم ایزد زرد

[illegible]

بلند

[illegible]

هوم فرشم فردداد کیهان یزم

[illegible]

هوم دوروش یزم

[illegible]

سر روش از نسخه ها درخت شتی به پهلوی معنی و زند از شتی رقم سازم بنام پاک یزدان

که هست او قادر و یکتا نگهبان اگر جویی تو نام کاتبش را بود جاماسب آسا نام ثابتش را

هر آن هیربد که این را یاد سازد بهم بهره مر او را شاد سازد

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

چون نیستی اهرون ایرون سروش اشو به بزم نیک

[illegible]

که اشوی فیروزگر

[illegible]

[illegible]

ایرون سروش

[illegible]

اشو فراخ بزم که اشو پیروزگر به هومت هوخت وهورشت

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

که واینددار گیتاران به نزان به که واینددار گیتاران زنان

[illegible]

که زنند دیو و دروج وس اوجن خانان مرچینددار

[illegible]

[illegible]

که سالار و اور نگاه داشتار

[illegible]

هروسپ فراز او گیتیان

[illegible]

که به انا هو وریش

[illegible]

زرتوشتش به اومانید هور اورمزد داماں

[illegible]

[illegible]

که به اناهووش زلوندس به سالارشنید اورمزد داماں

[illegible]

[illegible]

[illegible]

که هروست اخال استومنید

[illegible]

و پس از هو فراشموه داد

[illegible]

[illegible]

[illegible]

که به ل حوش حسید سو

[illegible]

تا میزوان دام دهاد ایارش دهد که سپنا

[illegible]

مینو کر چه کن

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۳۵۲

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

استو دوست فرواجد بذیرم

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

خطم گرچه پر سهو یا پر خطا ست ما را عجب نیست لی عیب مکتا خدا ست

[illegible]

[illegible]

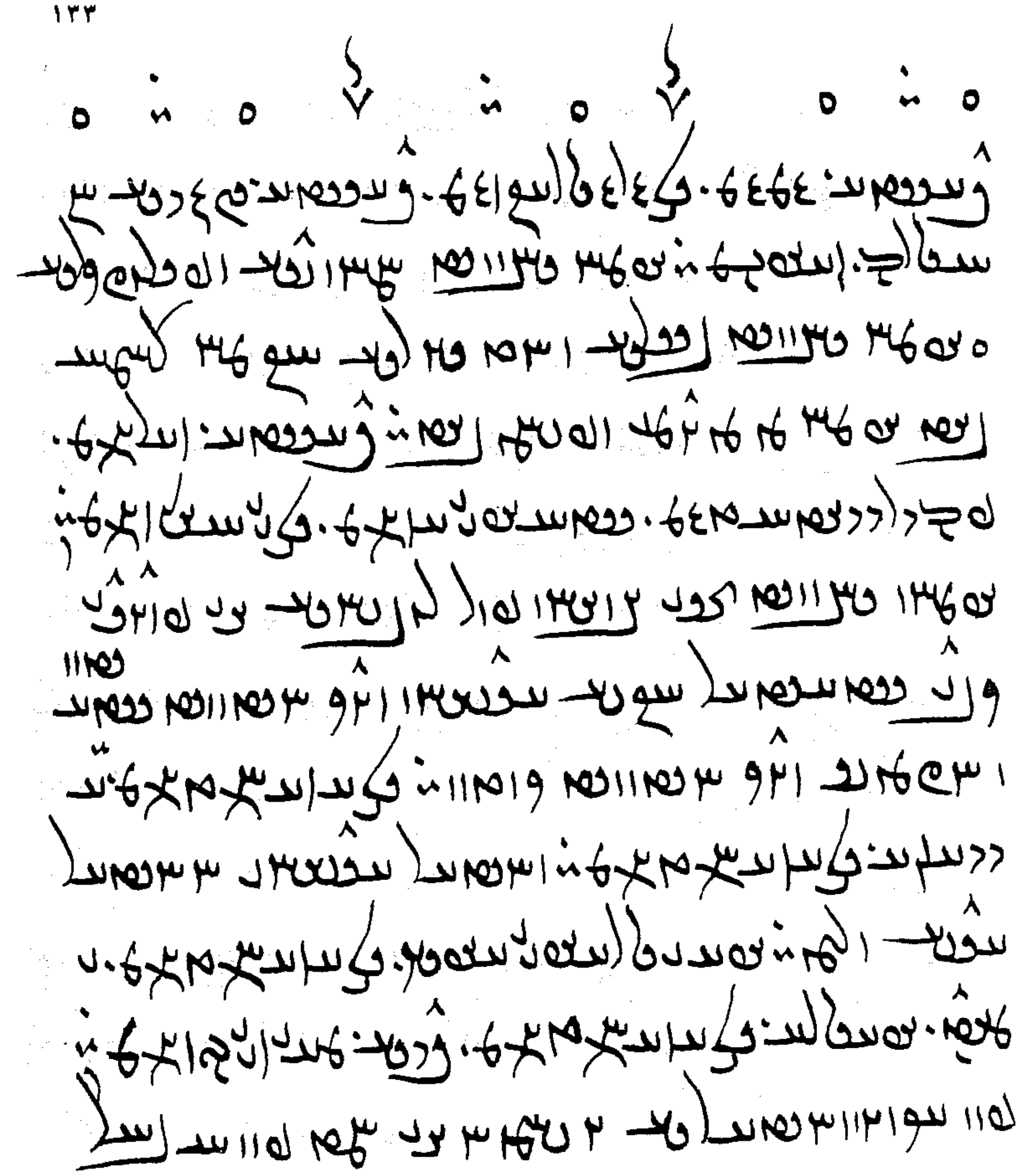
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
جهل [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] خويدى [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]



[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

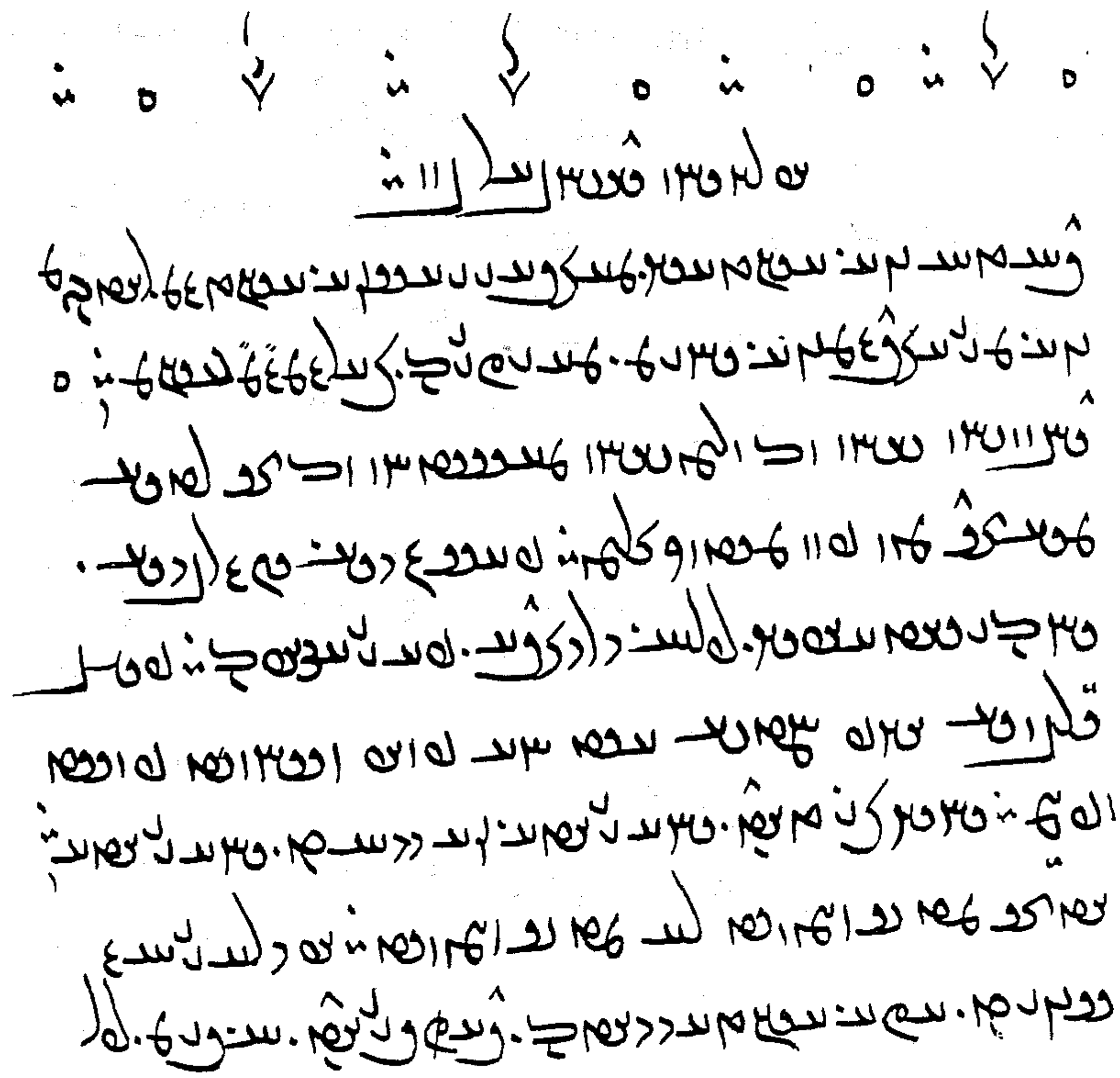
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٠ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]



[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Introduction

J1 in the private collection of the late Dastur Dr. Jamaspji M. JamaspAsa of Bombay. The ms (24.8x21.2 cms.) contains 171 pages bound in blue rexine and is generally written 13 lines to the page on hand-made paper. The ms contains the Khorde Avesta with its Pahlavi version and intermittent interlinear Persian translation of the Pahlavi. Some of the first 16 pages contain marginal notes in Persian. Page 131, 8-13 and page 132 are written by a different hand. The name of the scribe appears on p. 74,4-5 as Erwad Jamasp son of Asa son of Freton.

Contents: Ashem Vohu, Yathā ahū vairyō, grace before meals, grace before answering the call of nature, Srōsh Bāj, Jasa me avanghe Mazda, Xvarshet Niyāyishn, Māh Niyāyishn, Ātash Niyāyishn, Hormazd Yasht, Siroza (minor and major), Srōsh Yasht Hadōxt, Ardvisur Niyāyishn, dasta aməm (Ny.3.10), us.mōi.uzāresuuā.ahurā (Y.33,12-14), at.tōi.ātrəm (Y.34.4), Āfrīnagān i Gāthā, Āfrīnagān i Gāhāmbār and Āfrīnagān i Dahmān.

Kaikhusroo M. JamaspAsa

Printed in Tehran by the Tehran University
Press & Inaco Co. Press,
1976.

The Pahlavi Codices and Iranian Researches

Manuscript J 1

Khorde Avesta

With its

Pahlavi Translation

Edited by :

Dastur Dr. Kh. M. Jamasp Asa   Professor Mahyar Nawabi

With the technical assistance of

Dr. M. Tavousi   Dr. B. Fravashi

Published by the Asia Institute of Pahlavi University

6

Shiraz. 1976